ลู่มือการใช้โปรแกรม

ปรับปรุงล่าสุด : วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2554

การเลือกหนังสือเพื่อใช้อ่านหนังสือเสียง

- 1. หนังสือควรมีความยาว 100 หน้าขึ้นไป
- หนังสือที่คนตาบอดต้องการ คือ หนังสือทุกประเภท ที่คนตาดีอ่าน เช่น หนังสือเรียน หนังสือนิยาย บทความ เรื่องแปล สารคดี เป็นต้น
- ไม่ควรเป็นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือหนังสือรายปักษ์/รายเดือน เพราะไม่สามารถเก็บไว้ได้นาน
- ตรวจเช็คหนังสือที่ต้องการอ่าน ว่ามีคนอ่านแล้วหรือจองอ่านแล้ว หรือไม่ ที่ "มูลนิธิคนตาบอดไทย" โทร: 02-2480555 หรือ 02-2463835 ต่อ 200-201

ปัญหาของการอ่านที่ไม่สมบูรณ์

- อ่านเกิน อ่านตก อ่านข้าม และ อ่านผิด จากเอกสาร หรือหนังสือต้นฉบับ
- 💠 เปล่งเสียงออกมาไม่ชัดว่าอ่านคำว่าอะไร ประโยค หรือวลีอะไร
- 💠 อ่านออกเสียงบางตอนเบา แต่บางตอนดัง ไม่สม่ำเสมอ
- 💠 อ่านเหมือนบ่นอยู่ในลำคอ
- 💠 อ่านเว้นวรรคผิดที่ ทำให้ความหมายเปลี่ยนไป
- 💠 มีเสียงรบกวนในขณะบันทึก

เริ่มต้นใช้โปรแกรม

สร้างหนังสือเสียงใหม่ ปรับหน้าจอให้พร้อมใช้งาน เลือกความละเอียดของเสียง ป้อนรายละเอียดของหนังสือเสียง การสร้างหัวเรื่องย่อย (Subsection) การเปลี่ยนชื่อและการลบหัวเรื่อง

สร้างหนังสือเสียงใหม่

เปิดโปรแกรม Obi โดยคลิ๊กที่ไอค่อน

จะมีหน้าต่าง Welcome to Obi เปิดขึ้นให้เลือก **"Create a new project"**

สร้างหนังสือเสียงใหม่ (ต่อ)

จะมีหน้าต่าง Create a new project เปิดขึ้น ในช่อง Title ให้ใส่เป็นชื่อหนังสือที่จะอ่าน

Create a new pro	ject sector and the	X
Title:	เมื่อกุณตากุณยายยังเต็ก เล่ม 4	
	Automatically create a title section with this title	
ID:	7fe8b10e-d671-40db-83e0-e9403df4e209	Generate
Location:	C:\Users\Sakda\Documents\เมื่อคุณตาคุณยายยังเต็ก เล่ม 4\project.obi	Select
	OK Cancel	
-		

สร้างหนังสือเสียงใหม่ (ต่อ)

ในช่อง Location สามารถกดปุ่ม "Select" เพื่อเลือกตำแหน่งที่จะ Save ไฟล์หนังสือเสียงได้

Organize 👻 New folder	
★ Favorites ▶ Desktop ▶ Downloads ▶ Dropbox ₩ Recent Places	No items match your search.
Libraries Documents Music Pictures Videos	
File name: <mark>เมือจณดาจุณยายยังเด็ก</mark> Save as type: Obi project file (*.obi)	
	Save Cancel

ปรับหน้าจอให้พร้อมใช้งาน

จากนั้นระบบจะนำเข้าสู่โปรแกรม Obi โดยมีหน้าจอใช้งานดังรูป ซึ่งเป็นหน้าจอที่ยังใช้งานได้ไม่สะดวกนัก

le	Edit	View	Sections	Phrases	Transport	Tools	Help	
								7
							Improving contents of section: No section selected	Þ
-	· 100	<	$\bowtie \triangleright$				00:00:00 elapsed • 1 • L: 0 R: 0 Reset	
ed	projec	ct to file	"C:\Users	Sakda\De	sktop\เมือคณ	ตาคณยายย่	เด็ก\เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก.obi".	

ปรับหน้าจอให้พร้อมใช้งาน (ต่อ)

เลือกเมนู View จากนั้นตั้งค่าต่างๆ ดังรูป

ปรับหน้าจอให้พร้อมใช้งาน (ต่อ)

หน้าจอที่พร้อมใช้งานจะมีลักษณะดังนี้

เลือกความละเอียดของเสียง

a o o	بو ب	* (C:\Users\Sakda\Desktop\เมือกุณตากุณยายยังเด็ก\เมือกุณตากุณยายยังเด็ก.obi) -			
ลอกเมนู Tools บรเวณแถบคาส	สงดานบน	Phrases Transport	Tools Help		
ูลลิ๊กที่ Preferences จะปรากภห	น้าต่าง		Preferences Ctrl+Alt+F		
			Export as DAISY Ctrl+E		
เ้งรูปด้านล่าง 👔			Clean unreferenced audio Ctrl+L		
-			DAISY 2.02 Light Validator		
Edit preferences					
Project Audio User pro	ofile				
Input device name:	Primary Sound Capture I	Driver	•		
Output device nome:	Drimony Sound Driver				
Output device name.	Primary Sound Driver				
Sample rate:	44100	เลือก Sample	Rate = 44100 ·		
Audio channels:	Mono +	ແລະ Audio ch	annels = mono +		
Preview duration:	1.5	second(s)			
Nudge duration	200	millisecond(ms)			
	Modium	- 📕 หากบริเวณที่อ	โดเสียง		
Noise level:		aa	<u>୧</u> ୬୦୦ -		
	Audio clues	มเสยงรบกวนอ	มาก เหเลอก Noise level เบห High		
	ОК	Cancel			
BLIND			al la		

11

ป้อนรายละเอียดของหนังสือ (Metadata)

		_
Name	Content	-
dc:Creator	ทิพย์วาณี สนิทวงศ์ช	
🗹 dc:Identifier	7fe8b10e-d671-40db-83e0	
🗹 dc:Language	th-TH	
✓ dc:Publisher	โสภณการพิมพ์	
dc:Source	974-255-609-1	
✓ dc:Title	เมื่อคุณตาคุณขายขังเด็ก เล่ม 4	
dtb:narrator	ศักดา สรรพบัญญาวงศ์	
generator	Obi v1.2.0.27262 with toolki	
obi:xukversion	xuk/obi;1.0	
dc:Contributor		
dc:Coverage		
dc:Date		
dc:Description		
dc:Relation		
dc:Rights		
dc:Subject		÷
do:Tupo ∢	III •	
Name: dc:Source Content: 974-255-609-	1 Updat	e
ZBLIND		
7	©Co	ovr

ป้อนรายละเอียดของหนังสือเสียงโดยที่

dc:Creator	=	ชื่อผู้แต่งหนังสือ
dc:Language	=	th-TH
dc:Publisher	=	สำนักพิมพ์
dc:Title	=	ชื่อหนังสือ
dc:narrator	=	ชื่อผู้อ่านหนังสือเสียง
ต่อท้ายชื่อด้วย	"ผู้เ	ข้าร่วมอบรมผลิตหนังสือ
เสียงกับ We2E	Blin	d "

และเพิ่ม

http://www.we2blind.com

dc:Source = เลขรหัส ISBN dtb:producer = ให้พิมพ์ "ห้องสมุดคนตาบอด และผู้พิการทางสื่อสิ่งพิมพ์แห่งชาติ"

> <u>ีวิธีแก้</u> พิมพ์รายละเอียดที่จะแก้ไข ลงในช่อง Content แล้วกด Update

การสร้างหัวเรื่อง (Section)

🕒 เมื่อคุณต	าาลุณยายยัง	มเด็ก เล่ม 4	* (C:\Users\	\Sakda\Deskt	op\เมื่อคุล
File Edi	t View	Sections	Phrases	Transport	Tools
		S	how Conte	nts	
		A	dd section		
		A	dd subsecti	on	
		In	sert section	l i	
		M	erge sectio	n with next	
		Re	ename secti	ion	
		D	ecrease sect	tion level	
		In	crease secti	ion level	
		Se	ection is use	ed	
Name		C	ut		

คลิ๊กขวาที่บริเวณหน้าจอด้านบนซ้าย หรือบริเวณ TOC View

เลือกคำสั่ง Add section จากนั้นตั้งชื่อ Section ตามที่ต้องการ

จะได้ผลลัพธ์ดังนี้

E	🕒 เมือ	กุณตาศ	เณยายยั	ังเด็ก เล่ม 4	* (C:\Users	\Sakda\Deskto	op\เมื่อคุณ
	File	Edit	View	Sections	Phrases	Transport	Tools
	<u>หน้</u> ปกใ สำข มท 	<u>ำปก</u> ใน เำ รบัญ นำ ที่ 1 นาจ์ ที่ 2 บาย	โกา ศรี				หา

การสร้างหัวเรื่องย่อย (Subsection)

คลิ๊กขวาที่หัวเรื่องหลัก (Section) ที่ต้องการให้มีหัวเรื่องย่อย (Subsection)

เลือกคำสั่ง Add Subsection จากนั้นตั้งชื่อ Subsection ได้ตามที่ต้องการ

การเปลี่ยนชื่อและการลบหัวเรื่อง

เปลียนชื่อหัวเรื่องได้โดยคลิ๊กขวาที่หัวเรื่อง แล้วเลือกคำสั่ง Rename section

ลบหัวเรื่องได้โดยคลิ๊กขวาที่หัวเรื่อง แล้ว เลือกคำสั่ง Delete (หรือกดปุ่ม Delete ที่แป้นพิมพ์)

การบันทึกโปรเจ็ค

เมื่อทำการปรับค่าต่างๆ แล้ว ควรมีการบันทึก (Save) ไฟล์เก็บไว้เป็นระยะๆ เพื่อความปลอดภัยกรณีที่คอมพิวเตอร์แฮงค์ หรือไฟดับ เพราะข้อมูลที่ยังไม่ถูกบันทึกจะสูญหายไปด้วย

เลือกเมนู File จากนั้นคลิ๊กที่ Save Project เพื่อบันทึกไฟล์

การอ่าน : หน้าปก / ปกใน

Section1: ข้อความที่จะต้องถูกบันทึกลงใน Section 1 หรือส่วนของหน้าปก มีรูปแบบ การอ่านดังนี้

* ต่อท้ายชื่อผู้อ่านด้วย "ผู้เข้าร่วมอบรมผลิตหนังสือเสียงกับ We2Blind"

Section 2: หรือส่วนของปกใน - ให้อ่านทุกอย่างที่มีบนปกใน

ME2BLIND

06 ก.พ. 54

การบันทึกเสียง

ทดสอบระดับเสียง เริ่มต้นบันทึกเสียง ฟังเสียงที่เพิ่งทำการบันทึก ลบเสียงที่บันทึกทั้ง Phrase ลบเสียงที่บันทึกเพียงบางส่วนของ Phrase การแยก Phrase แบบอัตโนมัติ การแยก Phrase แบบอัตโนมัติ การรวม Phrase

การทดสอบระดับเสียง

ปุ่ม Record แบ่งการทำงานออกเป็น 2 จังหวะ

คลิ๊กที่ปุ่ม Record ครั้งแรก จะเป็นการทดสอบระดับเสียงของไมโครโฟน

ระดับเสียงที่เหมาะสมเมื่ออ่านจากสเกลของ Peak Meter คือ "**ระดับ 10**" และเมื่อพูดแล้วเสียงไม่ควรจะดังเกินไป จนทำให้แถบสี พุ่งขึ้นจนถึงเพดานสูงสุดของ Peak Meter

ลบเสียงที่บันทึกทั้ง Phrase

การกด Record 1 ครั้ง นับเป็น 1 Phrase

กรณีต้องการลบ Phrase ใดๆ ให้คลิ๊กขวาที่บริเวณส่วนหัว ของแถบแสดงคลื่นเสียง ของ Phrase นั้น

จากนั้นคลิ๊กขวา แล้วเลือกคำสั่ง Delete (หรือกดปุ่ม Delete บนแป้นพิมพ์)

ลบเสียงที่บันทึกเพียงบางส่วนของ Phrase

ใช้ Mouse คลิ๊กซ้ายค้างที่บริเวณแถบแสดงคลื่นเสียง แล้วลากทำ Highlight ให้ครอบคลุมบริเวณที่ต้องการลบ

จากนั้นคลิ๊กขวา ณ บริเวณที่ Highlight ไว้ แล้วสั่ง Delete (หรือกด Delete ที่แป้นพิมพ์)

การแยก Phrase

BLIND

การแยก Phrase แบบอัตโนมัติ

เมื่อเราต้องการ Split Phrase ในทุกๆ ครั้งที่มีเสียงเงียบ หรือทุกครั้งที่เราเว้นวรรคหายใจ Obi สามารถ Split Phrase ให้เราได้อย่างอัตโนมัติ โดยใช้คำสั่ง "Apply Phrase Detection"

> ซึ่งทำได้โดยการคลิ๊กขวาที่ บริเวณแถบด้านบนของ Phrase จากนั้นเลือกคำสั่ง Apply phrase detection แล้วเลือก Selected item

การแยก Phrase แบบอัตโนมัติ (ต่อ)

จะปรากฏหน้าต่าง Phrase detection settings ขึ้นมา ให้ปรับค่าตามความเหมาะสม

ตั้งค่า Silence threshold ต่ำ – Split ห่าง

BLIND

© Copyright 2011 http://www.we2blind.com

การรวม Phrase

กรณีที่เราต้องการรวม Phrase ที่แยกกัน เข้าด้วยกัน จะสามารถทำได้ 2 แบบคือ

<u>แบบที่ 1</u>: รวม Phrase ทีละคู่ ให้คลิ๊กขวาที่แถบด้านบนของ Phrase เริ่มต้น จากนั้นเลือกเมนู Merge phrase แล้วเลือก Merge with next phrase

<u>แบบที่ 2</u> : รวม Phrase ต่อท้าย Phrase เริ่มต้นทั้งหมดเข้าด้วยกัน ให้ทำวิธีเดียวกันกับแบบที่ 1 แต่เลือกเป็น Merge with following phrases

	Add section Insert section Split section Merge section with next Add blank phrase Add empty pages Import audio files Split phrase	
	Merge phrases	Merge with next phrase
	Crop audio	Merge with following phrases
	Phrase is TODO	Merge with preceding phrases
~	Phrase is used	
	Assign role	

การแก้ไขเสียงอ่านช่วงท้าย - อ่านผิดแล้วแก้ทันที การแก้ไขเสียงอ่านช่วงกลาง -อ่านผิดแล้วย้อนกลับมาแก้ภายหลัง แก้ปัญหาเมื่อไฟล์หนังสือเสียง Obi ถูกล๊อค การส่งไฟล์ออกเป็นหนังสือเสียงในระบบ DAISY การเตรียมไฟล์หนังสือเสียงเพื่อใช้ส่งให้กับห้องสมุด

แก้ไขเสียงอ่านช่วงท้าย - อ่านผิดแล้วแก้ทันที

- 1. ทำ Highlight เลือกคลื่นเสียงช่วงท้ายที่อ่านผิดแล้วต้องการแก้ไข
- 2. จากนั้นสั่ง Split Phrase แยกเสียงส่วนที่ผิดออกจากส่วนที่อ่านถูกต้องแล้ว

แก้ไขเสียงอ่านช่วงท้าย – อ่านผิดแล้วแก้ทันที (ต่อ)

 กดปุ่ม Record 2 ครั้ง เพื่ออัดเสียงเฉพาะส่วนที่ผิดใหม่ จะได้ Phrase ใหม่เกิดขึ้นต่อท้าย Phrase ที่ผิดที่ได้ทำการ Split ออกมาแล้ว

- 4. ตรวจสอบเสียงที่อัดใหม่ว่าถูกต้องหรือไม่ ถ้าถูกต้อง
- 5. ให้ทำการลบ Phrase ที่ผิดทิ้ง ด้วยการคลิ๊กซ้าย 1 ครั้ง ที่ส่วนหัวของ Phrase ที่ผิด แล้วกดปุ่ม Delete ที่แป้นพิมพ์ ก็จะเหลือเฉพาะส่วนที่ถูกต้อง
- 6. จะ Merge Phrase รวมเข้าด้วยกันหรือไม่ก็ได้

ส่วนที่อ่านแก้ไขใหม่

แก้ไขเสียงอ่านช่วงกลาง – อ่านผิดแล้วกลับมาแก้ภายหลัง

1. ให้ Obi ทำการแยก Phrase ให้แบบอัตโนมัติ (คำสั่ง Apply phrase detection)

หรือ

เราทำการเลือก (ทำ Highlight) คลื่นเสียงในช่วงที่อ่านผิดเอง จากนั้นสั่ง Split Phrase เพื่อตัดส่วนที่ผิด ออกจากส่วนที่ถูก <u>(แนะนำวิธีนี้ดีกว่า)</u>

แก้ไขเสียงอ่านช่วงกลาง – อ่านผิดแล้วกลับมาแก้ภายหลัง (ต่อ)

- 2. คลิ๊กซ้ายเลือกไปที่ Phrase ที่ผิดและต้องการแก้ไข ซึ่งถูก Split ออกมาแล้ว
- 3. จากนั้นกด Record 2 ครั้ง เพื่อทำการบันทึกเสียงแก้ไขใหม่ให้ถูกต้อง
- 4. ตรวจสอบเสียงที่อัดใหม่ว่าถูกต้องหรือไม่ ถ้าถูกต้อง
- 5. ให้ทำการลบ Phrase ที่ผิดทิ้ง ด้วยการคลิ๊กซ้าย 1 ครั้ง ที่ส่วนหัวของ Phrase ที่ผิด แล้วกดปุ่ม Delete ที่แป้นพิมพ์ ก็จะเหลือเฉพาะส่วนที่ถูกต้อง

ส่วนที่อ่านผิดที่ Split ออกไว้

6. จะ Merge Phrase รวมเข้าด้วยกันหรือไม่ก็ได้

แก้ปัญหาเมื่อไฟล์หนังสือเสียง Obi ถูกล๊อค

หากเรากำลังแก้ไขหนังสือเสียงในโปรแกรม Obi อยู่ แล้วโปรแกรมปิดตัวลงกะทันหัน เช่นเพราะ เครื่องแฮงค์ หรือ ไฟดับ

เมื่อเราพยายามจะเปิดไฟล์หนังสือเสียงที่แก้ค้างไว้ขึ้นมา จะปรากฏข้อความว่า ไฟล์หนังสือเสียงของเราถูกล๊อคไว้ ดังตัวอย่างนี้

แก้ปัญหาเมื่อไฟล์หนังสือเสียง Obi ถูกล๊อค (ต่อ)

วิธีแก้ไขคือ ให้เราเข้าไปที่ Folder ที่เก็บไฟล์หนังสือเสียงไฟล์นั้นไว้ (เป็น Folder ที่เราเลือกในช่อง Location ตอนที่สร้างไฟล์หนังสือเสียงครั้งแรก)

ให้ลบไฟล์ที่ต่อท้ายด้วยคำว่า "obi.lock" ออก ก็จะสามารถเปิดไฟล์หนังสือเสียง มาแก้ไขต่อได้... แต่อย่างไรก็ตาม ไฟล์ที่เปิดอาจไม่สมบูรณ์ เพราะถูกปิดลงอย่าง กะทันหัน โดยไม่ได้ Save

การส่งไฟล์ออกเป็นหนังสือเสียงในระบบ DAISY

เมื่อเราทำการบันทึกเสียงเป็นหนังสือเสียงเสร็จสมบูรณ์แล้ว เราจะต้องทำการส่งไฟล์ออก (Export) ให้อยู่ในรูปของไฟล์หนังสือเสียงในระบบ DAISY เพื่อที่กลุ่ม We2Blind สามารถนำไปจัดการส่งต่อให้ห้องสมุดฯ ได้ใช้งานต่อไป

ขั้นตอนนี้ทำได้โดย เลือกเมนู Tools จากนั้นเลือก Export as DAISY

File	Edit	View	Sections	Phrases	Transport	Tools	Help		
- หน้า	ปก					Pr	eferences	Ctrl	+Alt+F
<mark>ปกใ</mark>	н					Ex	port as DAISY		Ctrl+E
ดาน สาร	า บัญ					CI	ean unreferenced	d audio	Ctrl+L
บทเ	'n					DA	AISY 2.02 Light Va	alidator	
บทที่ 1 นาฬิกา						DA	AISY 3 Validator		
บทา	า 2 บาย	กร				Co	onvert audio to N	/IP3	
						Fil	eset renamer		

การส่งไฟล์ออกเป็นหนังสือเสียงในระบบ DAISY (ต่อ)

็จะมีหน้าต่างให้เราเลือก Version ของระบบ DAISY ที่ต้องการ Export ให้เลือกเป็น DAISY 2.02

จากนั้นทำการระบุ Export directory ที่ต้องการจะส่งออกไฟล์ไปเก็บไว้

การส่งไฟล์ออกเป็นหนังสือเสียงในระบบ DAISY (ต่อ)

เมื่อ Export เสร็จ ระบบจะแจ้งว่าไฟล์ถูกส่งออกไปไว้ ณ ตำแหน่งใด

จากนั้นให้อาสาสมัครฯ ดำเนินการตามขั้นตอนในหน้าต่อไป

การเตรียมไฟล์หนังสือเสียงเพื่อใช้ส่งให้กับห้องสมุด

- 1. ทำการ Copy ไฟล์ทั้ง Folder ที่ได้ทำการ Export บันทึกใส่แผ่น CD/DVD
- เขียนสรุปเนื้อเรื่องย่อของหนังสือที่อ่าน (<u>เท่าที่สรุปได้ แต่ไม่เกินหน้ากระดาษ A4</u>) แล้ว Save เป็นไฟล์ Word ชื่อ "**เนื้อเรื่องย่อ**" บันทึกใส่ลงในแผ่น CD/DVD แผ่น เดียวกันด้วย
- 3. ถ่ายเอกสาร "**ปกใน**" และ "**สารบัญ**" ของหนังสือที่อ่าน
- จัดส่ง "แผ่น CD/DVD" และสำเนาของ "ปกใน" และ "สารบัญ" ให้กับกลุ่ม We2Blind โดยติดต่อผู้ประสานงานได้ที่

เอ	โทร	089-1756065	อีเมล์ sakda.l@hotmail.com
ต่อ	โทร	085-1265827	อีเมล์ tantisuttivet@hotmail.com

การเตรียมไฟล์หนังสือเสียงเพื่อใช้ส่งให้กับห้องสมุด (ต่อ)

5. เมื่อได้รับแล้ว ผู้ประสานงานกลุ่ม We2Blind จะทำการตรวจสอบ และปรับแต่งไฟล์ให้เหมาะสมแล้วส่งต่อให้กับห้องสมุดฯ เพื่อใช้งานต่อไป

* กรณีที่หนังสือเสียงที่อาสาสมัครจัดส่งมามีข้อผิดพลาดมากเกินไป ผู้ประสานงานจะทำการแจ้งให้อาสาสมัครทราบ เพื่อดำเนินการแก้ไข แล้วจัดส่งหนังสือเสียงเข้ามาใหม่อีกครั้ง...

หากอาสาสมัครไม่มั่นใจ ว่างานหนังสือเสียงของตนนั้นจะใช้ได้ หรือไม่ อาสาสมัครสามารถจัดส่งตัวอย่างหนังสือเสียงสั้นๆ ประมาณ 1 บท เข้ามาให้ผู้ประสานงานกลุ่ม We2Blind ช่วยพิจารณาก่อนได้

6. เมื่อห้องสมุดได้รับหนังสือเสียงเรียบร้อยแล้ว ผู้ประสานงานกลุ่ม We2Blind จะแจ้งให้อาสาสมัครรับทราบต่อไป

เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

- กลุ่ม We2Blind <u>http://we2blind.com</u>
- ชมรมอาสาสมัครเพื่อนคนตาบอด <u>http://www.a-sa.org</u>
- มูลนิธิคนตาบอดไทย <u>http://www.nlbp.org</u>
 - รายชื่อหนังสือที่อาสาสมัครจองอ่าน <u>http://bit.ly/a8VVWQ</u>
 - รายชื่อหนังสือที่คนตาบอดต้องการ <u>http://bit.ly/bolZjf</u>
 - รายชื่อหนังสือที่ผลิตโดยมูลนิธิคนตาบอดไทย <u>http://bit.ly/c3v9ww</u>

